

SZAKÁLLSZÁRÍTÓ.

Írja: Juhász Gyula.

Bécsi mozaik.

Lanner szobra előtt elgondolom: ő volt a bécsi Dankó Pista. A cigányok az ő szobránál se hegedülnek. Mert Bécsben nincsenek cigányok, csak muzsikások.

Egy kirdy, egy cigány, ahogy régen mondták. Itt: egy zenész, egy császár. De a zenészek még ma is élnek és holnap is élni fognak.

Második József császár római imperátorra emlékeztető lovas szobra előtt lombokká és zenével vonul el egy köztársasági védőcsapat. Felé se néznek a halott uralkodónak. Így vonultak egykor a győztes görögök Titus diadalíve alatt.

Halott uralkodó: milyen paradoxson! De Bécsben sokszor érezni lehet, hogy valóság. A neve: mult!

A mult itt olyan kísértet, amely márványból és bronzból van és lágyan muzsikál.

Goethe és Schiller szobrai. Egymással szembenéznek. Goethe nyugodtan néz, Schiller lázasan áll. Mintha a weimári miniszter audiencián fogadná a jénai professzort.

Schiller vállaira gyakran szállanak az ég madarai. Goethevel szemben nem mernek ilyen tiszteletlenek lenni.

Mátyás királynak persze nincsen szobra Bécsben. Igaz, hogy Pesten sincsen. De Hentzinek szobrát emelték Budán.

Ferenc császár Ringjét most november tizenkettődikéről nevezték el. A forradalomról, amely elűzte a császárokat.

A Szent István dóm egyik oldalán Kapisztrán alakja látható, amint egy halott törökre teszi lábát. Turcarum fulmen, törökök villáma: mondja a régi felirás. Milyen emléke lesz majd az új Kapisztránnak?

Horogkereszties tüntetés után kommunista tüntetés. A zászló más, a lelkesedés egyforma. A sötétben össze lehetne őket tévesztetni.

jár. Amit a kubikosok — intelligens emberek elnézésével, sőt asszisztenciájával — két nyáron szétvertek és vályoggá gázoltak belőlük két nyáron keresztül, az lehetett legalább száz sir. Ekkora szármata sírmezőt az Alföldön még eddig nem találtak. Pedig a temető ezzel az egy-kétszáz siral még nem merült ki. Behúzódik a most hozzáférhetően buzamezők, kukoricaföldek és szőlők alá. A szármatai idejéből való cseréptöredékeket az egész halmon megtaláltam a földszínen, ahová ásó, eke fölhozta őket. A szőlőkben, ha lát vetnek ki, mindenütt csontvázakra találnak. Itt tehát mindenestre valami olyan népnek a temetőjére akadunk rá, amely évszázadokig élt ezen a helyen, mert az akkori népsűrűség mellett ilyen területnek sírokkal való beültetésére évszázadok kellett.

Mindössze azonban ennyi, amit állítani merek s eszem ágában sincs azt állítani, hogy a rejtélyes Partiscum nyomában vagyunk. Legalább az a része a Kundombnak, amit mi földolgoztunk, nem mutatja semmi nyomát annak, hogy a római kultúra valahogy beszívargott volna az idevaló barbárok közé. Nincs római hatásra valló cserép, nincs fibula, nincs római pénz a halottak mellett, mint ahogy korai szármata sírmezőikön szokás.

De a szármata kor végéről se származhatnak a mi leleteink. Ebben az időben a szármatai már felszívódnak a szlávok közé és velük együtt az avar urakat szolgálták. Se avar lovas ur sírját, se a szlávok hullámvonal-diszes cserepeit, se sordot végű halánték-karikákat, amelyek a halántékra hulló hosszú hajlincseket összefogják, nem találhatók.

A Kundomb eddigi sírjai tehát körülbelül a korak középeről, az ötödik-hatodik századból valók, hogy mi mindent találtunk a sírokból, arról is beszámolok, mielőtt ráérek. Most szaladni kell ki a Kundombra, hogy előbb kiérjek mint az eső.

Itt a tüntetés is zeneszóval történik. Itt a végzet tizenkettődik órája is zenél.

A kastélyban, ahol az utolsó ausztriai császár lakott, Ady-dalok zendülnek föl a fekete zongorán. Négy-öt magyar összehajol. Apánk, császáruk, istenünk beszél hozzánk Beethoven nyelvén.

Mária Terézia szobrán egy egész hosszú korszak történelme vonul el. Marsallok, generálisok, kancellárok, diplomaták. Közöttük egyetlen magyar. Pedig de sokan voltak, akik vitam et sanguinem pazarolták, hogy ez a szobor minél magasabb lehessen!

Japánok a képtárban. Meg sem állnak Velazquez remekai előtt. Csak egy törpéje tetszik nekik. De azt se találják elég alacsonynak.

A kormány nem hagyta jóvá a vasuti hozzájárulásról szóló városi szabályrendeletet.

Ujabb megfontolás végett visszaküldte a közgyűlés határozatát.

Az a harc, amelyet a kisvasut kiűzői vonala mentén levő örökfödek birtokosai indítottak a kisvasuti hozzájárulás ellen, úgy látszik, eredménnyel fejeződik be. A belügyminiszter ugyanis nem hagyta jóvá a közgyűlés szabályrendeletét, hanem azt visszaküldte a városnak újabb megfontolás végett.

A miniszternek ez a döntése szoros összefüggésben lehet Tatics Árkád államtitkár néhány hét előtti látogatásával, amikor meghallgatta Szegeden annak a felebbeszólásnak az aláíróit, amelyet a kisvasuti hozzájárulásra vonatkozó szabályrendelet ellen nyújtottak be az érdekeltek. Tatics Árkád államtitkár Alsóltanyára is kiutazott és ott hallgatta meg a vasutmenti birtokok érveit és kifogásait és tapasztalatairól részletes jelentésben számolt be a belügyminiszternek.

A hegyek csak távolról kékek. Bernardino Luini Saloméját most láttam először eredetiben. Sokkal kisebb, mint gondoltam és sokkal bágyadtabb. És a ruhája zöld, pedig én bibornak képzeltem.

Ady több bardtjával és bizalmasával beszélgettem Révész Béla Ady-könyveiről. A legnagyobb és legmélyebb titok, a lángész titka még mindig az marad, hogy ez a magyar költő, aki egy vidéki riporter és ripacs pozában járt-kelt a világban, aki alig olvasott könyveket és Nietzsche újságokból ismerte, akit Párisban a hoteljén és a vendéglőjén kívül alig érdekelt más, mégis és éppen ezért a legcsodálatosabb verses látomások és jövődölések költője lett, aki Dante és Goethe mellett áll, mint a legkülömbök rokona. Ezt a csodát kellene megfejtetni. De hiszen akkor nem volna az a csoda, aki! Én Bécsben Adyt bámultam a legjobban.

A belügyminiszter a kisvasutra vonatkozó közgyűlési határozatokat egyébként jóváhagyta, az ezekre vonatkozó felebbeszólásokat elutasította és így a közgyűlésnek csak a vasuti hozzájárulásra vonatkozó határozatával kell ismét foglalkoznia.

Bűnügy, vagy szerencsétlenség?

Titokzatos vérző sebek a béresfiu testen.

A szegedi rendőrséget legújabbban egy rendkívül érdekességgel foglalkoztatja, amellyel a hatóságok azonban ma még nincsenek tisztában, hogy bűnügy, vagy fenn, vagy pedig közönséges szerencsétlenség.

Alsóltanyán az elmúlt napokban történt, hogy Jákó Sándor gazda az istállóban lévő ágyba fektet le. Az ágyban mellette 8 éves fia, míg a fal mellett Török András béresfiu fektet. Kora hajnalban a gazda felkelt ágyából, amidőn azt vette észre, hogy ruhája teljesen vörös és a fal mellett lévő kisfiu arca össze van zúzva, mely sebek látszanak. A béresfiu eszméletlen állapotban fektet s később, amikor magához tért, nem tudott számot adni súlyos sérüléseinek okáról. Csak annyit tud, hogy álmában nagy rést érzett, elvesztette eszméletét, de nem tudja, hogy mi történhetett vele. A nem min-

dennapi ügyet jelentették a rendőrségnek s a nyomozás első fellelése szerint a béresgyermeket a ló rugta meg az arca dlmában az ágyban. Az istállóban lévő lovak ugyanis elég közel fektedek az ágyhoz és esetleg így történhetett a szerencsétlenség.

Az eset körülményeit azonban gyanussá teszi az a tény, hogy a béresfiu legbelül fektet és így a lördgásnak magát a gazdát is kellett volna érni. A bonyolult eset tisztázására felsőbb utasításra most helyszíni szemléti rendeltet el, mert a nyomozás folyamán számtalan olyan gyanús körülmény is felmerült, hogy Török András béresfiut borszaból sebesítették meg. A helyszíni szemle minden bizonnyal fényt derít az istállóban történt titokzatos eseményekre, amelyet mostanában annyit beszélnek és suttognak Alsóltanyán.

A város kapta meg a szegedkörnyéki autóbusszközlekedés engedélyét.

Julius elsején megkezdte az üzemet és Tápét is bekapcsolja a forgalomba. Komoly tervek a dorozsmai és a somogyitelepi villamosról.

Ismeretes, hogy miután a város két év előtt csufos kudarcot vallott autóbusszvállalatával, amelyet két hónapon át Szeged—Dorozsma, illetve Alsóltanya között fentartott, több mint egy éven át ismét gyalogszárral kellett megtenni az utat. Tavaly azután egy magánvállalkozó ismét megindította Szeged—Dorozsma között az autóbusszközlekedést, majd kiterjesztette azt egészen az alsóltanyai kistemplomig. Ez a vállalkozás úgy a vállalkozó, mint a közönség szempontjából bevált és a dorozsmaiak kezdték hozzácsatlakozni az autóbusszhoz, amely mintegy husz perc alatt teszi meg az utat és mindössze 6000 koronába kerül.

Ettől a sikertől azután mások is felbuzdultak és új autóbusszjáratokat létesítettek, mégpedig Ujszeged, Szőreg, Deszk, Sándorfalva irányában hasonló jó eredménnyel. Ilyen körülmények között azután a város is kedvet kapott ismét az autóbusszvállalkozáshoz, de igényt jelentett be reá a villamosvasut részvénytársaság is és megindult a verseny az engedély elnyeréséért. Hivatalos irás még nem érkezett róla, de tudomásunk szerint a belügyminiszter már döntött a szegedi autóbusszengedély sorsa fölött és az

az eddigi vállalkozók figyelmen kívül hagyásával, a városra ruházta.

Nem szorul magyarázatra, hogy mit jelent a belügyminiszter döntése azokra nézve, akik az autókat eddig járatták, mert hiszen egyik-másik egész vagyonát ölte ebbe a vállalkozásba. Éppen ezért remélhető, hogy a város az eddigi autóbusszvállalkozókkal méltányos megegyezést köt és legalább abban a formában kártalanítja őket, hogy kocsijaikat és felszerelésüket átvesszi.

Mint értesültünk, a város július 1-én kezd meg autóbusszüzemét és pedig az eddigi vonalakon kívül még Tápét is bekapcsolja a forgalomba. A vileldijakat a város az eddigiekénél is alacsonyabban akarja megállapítani és úgy tudjuk, hogy például az ut Dorozsmára és vissza 10 ezer koronába fog kerülni. Ezenkívül kiad a város diákok és munkások részére járdabérletjegyeket.

Arról is szó van azonban, hogy az autóbusszjáratától függetlenül a szegedi villamosvasut kiépítési vonalát Dorozsmáig. Az autóbusszjáratra ugyanis a villamos is pályázott és miután nem kapta meg, most oly módon akarja megtéríteni magának a jól jövedelmező vonalát, hogy ki-